LOKALNE KRYTERIA WYBORU		
	Zakres	Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji
	Rodzaj operacji	Konkurs
	Przedsięwzięcie	P.1.2 Aktywni dla siebie i obszaru LGD RAZEM
LP.	**KRYTERIUM**	**PUNKACJA/OPIS I DODATKOWE WYJAŚNIENIA**
1.	**Wpływ na budowanie więzi społeczności lokalnej i wzmocnienie integracji wśród mieszkańców** Max. liczba punktów – 6	**Premiowane będą operacje ukierunkowane na budowanie więzi społeczności lokalnej poprzez pobudzenie aktywności wśród mieszkańców przy wykorzystaniu nowych metod aktywizacji**: a) Operacja jest ukierunkowana na budowanie więzi społeczności lokalnej i wzmocnienie integracji wśród mieszkańców i wykorzystuje nowe metody aktywizacji społeczności lokalnej przy realizacji danej operacji – **6 pkt** b) Operacja jest ukierunkowana na budowanie więzi społeczności lokalnej i wzmocnienie integracji wśród mieszkańców, ale nie wykorzystuje nowych metod aktywizacji społeczności lokalnej przy realizacji danej operacji – **4 pkt** c) Operacja nie jest ukierunkowana na budowanie więzi społeczności lokalnej i wzmocnienie integracji wśród mieszkańców i nie wykorzystuje nowych metod aktywizacji społeczności lokalnej przy realizacji danej operacji – **0 pkt** Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić fakt spełniania kryterium. Przez nowe metody aktywizacji rozumie się nowe lub ulepszone sposoby angażowania mieszkańców we wspólne działania, które sprzyjają integracji, budowaniu więzi społecznych oraz zwiększaniu aktywności lokalnej społeczności. Do dotychczas stosowanych metod należą m.in. spotkania mieszkańców, warsztaty, konsultacje społeczne, badania ankietowe i działania informacyjne, opisane w rozdziale III LSR „Partycypacyjny charakter LSR" (str. 11-16). Nowe metody aktywizacji mogą obejmować np. interaktywne działania i gry terenowe, inicjatywy międzypokoleniowe, wykorzystanie narzędzi cyfrowych oraz wspólne planowanie i realizację inicjatyw przez mieszkańców. Takie podejście nawiązuje do założeń rozdziału VII LSR „Sposób wyboru i oceny operacji" (str. 54–55), w którym wskazano na potrzebę wdrażania innowacyjnych rozwiązań, rozwijania współpracy oraz poszukiwania metod wykraczających poza dotychczasowe schematy. Wnioskodawca powinien opisać planowane metody aktywizacji, wskazać, na czym polega ich nowy lub ulepszony charakter w porównaniu z dotychczasowymi działaniami, oraz uzasadnić ich wpływ na integrację mieszkańców i budowanie więzi społecznych. *Źródło weryfikacji:* informacje zawarte we wniosku oraz w załącznikach.
2.	**Planowana operacja przyczynia się do wsparcia osób**	**Osoby z grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR odnoszą bezpośrednie korzyści z realizacji operacji lub operacja zaspokaja ich potrzeby:** a) Operacja przyczynia się do wsparcia **kobiet** – **1 pkt** b) Operacja przyczynia się do wsparcia **ludzi młodych** do 25 roku życia – **1 pkt**

	z grup szczególnie istotnych wskazanych w LSR Max. liczba punktów – 5	c) Operacja przyczynia się do wsparcia **osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów – 2 pkt** d) Operacja przyczynia się do wsparcia **rolników lub domowników** (z gospodarstw niskotowarowych i małych gospodarstw rolnych) **– 1 pkt** e) W wyniku realizacji operacji osoby z ww. grup nie odnoszą bezpośrednich korzyści z realizacji operacji lub realizacja operacji nie zaspokaja ich potrzeb **– 0 pkt** Wnioskodawca powinien szczegółowo wskazać, w jaki sposób planowane w ramach operacji działania przyczynią się do wsparcia poszczególnych osób, poprzez: • opisanie działań skierowanych bezpośrednio do przedstawicieli wskazanych grup; • wskazanie, jakie konkretne potrzeby tych grup zostaną zaspokojone; • uzasadnienie, w jaki sposób przedstawiciele grup skorzystają z efektów operacji. Kryterium powiązane z diagnozą i analizą SWOT w LSR (str. 17-18). Zgodnie z zapisami LSR, m.in. ludzie młodzi do 25 roku życia zostali wskazani jako kluczowe grupy wsparcia, natomiast kobiety i osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie oraz rolnicy z gospodarstw niskotowarowych i małych gospodarstw rolnych zostały zidentyfikowane jako grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji, zdiagnozowane na obszarze LGD. Punkty mogą się sumować. *Źródło weryfikacji:* informacje zawarte we wniosku oraz w załącznikach.
3.	**Lokalne potrzeby** Max. liczba punktów – 4	**Operacja odpowiada na potrzeby zidentyfikowane na obszarze jej realizacji**. Wnioskodawca odniósł się we wniosku o przyznanie pomocy do słabych stron i zagrożeń, a zaplanowane działania są z nimi zintegrowane oraz spójne z celami i kierunkami interwencji określonymi w strategii, co potwierdza ich adekwatność do lokalnych potrzeb (Tabela nr 3. Analiza SWOT, str. 17-18 LSR 2023-2027): a) Operacja odpowiada na potrzeby zidentyfikowane w LSR 2023-2027 **– 4 pkt** b) Operacja nie odpowiada na potrzeby zidentyfikowane w LSR 2023-2027 **– 0 pkt** Wnioskodawca powinien: • Odnieść się bezpośrednio do konkretnych potrzeb i problemów zidentyfikowanych na obszarze objętym LSR – w szczególności do słabych stron i zagrożeń zawartych w analizie SWOT (Tabela nr 3 LSR, str. 17-18); • Wskazać, które z tych słabych stron i/lub zagrożeń są bezpośrednio adresowane przez operację; • Opisać sposób, w jaki planowana operacja przyczynia się do ich ograniczenia lub eliminacji (np. poprzez konkretne działania, rezultaty, grupy docelowe); • Uzasadnić, że działania są spójne z celami i kierunkami interwencji określonymi w LSR, a tym samym odpowiadają na zdiagnozowane lokalne potrzeby. Ocena spełnienia kryterium będzie odbywać się na podstawie zapisów we wniosku o przyznanie pomocy. *Źródło weryfikacji:* informacje/uzasadnienie zawarte we wniosku o przyznanie pomocy.

4.	**Wykorzystanie lokalnych zasobów obszaru LSR** Max. liczba punktów- 4	**Preferowane są operacje wykorzystujące lokalne zasoby przyrodnicze, historyczne, kulturalne oraz społeczne obszaru LSR.** Chodzi tu o wszelkiego rodzaju dobra materialne i niematerialne, unikalne i charakterystyczne dla obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju (LSR), wdrażaną przez LGD „RAZEM". a) Operacja wykorzystuje przynajmniej dwa zasoby lokalne – **4 pkt** b) Operacja wykorzystuje jeden zasób lokalny – **2 pkt** c) Operacja nie wykorzystuje zasobów lokalnych – **0 pkt** Zasoby lokalne mogą obejmować: • Walory przyrodnicze – rzeki, stawy, zbiorniki retencyjne, źródła, rezerwaty, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, Szlak Ziemi Łukowskiej, amonity, itp. • Zasoby historyczne – zabytki, wydarzenia, postacie historyczne, elementy historii regionu, rzemiosło tradycyjne, itp. • Zasoby kulturalne – obrzędy, kuchnia lokalna, produkty lokalne, twórczość artystyczna, rzemiosło, miejsca kultury lokalnej, itp. • Zasoby społeczne – umiejętności, wiedza, doświadczenie, aktywności i potencjał społeczności lokalnej, itp. Wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia wyczerpującej informacji o tym, w jaki sposób planowana operacja będzie wykorzystywać zasoby lokalne, przy czym ich wykorzystanie powinno być uzasadnione zakresem działań oraz stanowić spójną całość z realizowanym przedsięwzięciem. *Źródło weryfikacji*: informacje zawarte we wniosku oraz w załącznikach.
5.	**Partnerstwo w realizacji operacji** Max. liczba punktów – 4	**Operacja będzie realizowana we współpracy z podmiotami z obszaru objętego LSR. Preferuje się operacje, które są wynikiem współdziałania różnych sektorów lub grup interesu i których realizacja oparta jest na rzeczywistej współpracy lokalnej.** • Operacja będzie realizowana we współpracy z co najmniej dwoma partnerami z obszaru objętego LSR, którzy reprezentują różne grupy interesu lub sektory (sektor publiczny, społeczny, gospodarczy). Współpraca ta jest uzasadniona i zaplanowano aktywne uczestnictwo partnerów w realizacji operacji.– **4 pkt** • Operacja będzie realizowana we współpracy z jednym partnerem z obszaru objętego LSR. Współpraca jest uzasadniona i zaplanowano aktywne uczestnictwo partnera w realizacji operacji.– **2 pkt** • Operacja nie zakłada współpracy z żadnym partnerem z obszaru objętego LSR – **0 pkt** Kryterium ma na celu promowanie operacji budujących lokalne partnerstwa i współpracę pomiędzy organizacjami pozarządowymi. Takie podejście sprzyja lepszej integracji lokalnych zasobów, zwiększa skuteczność działań i wpływa pozytywnie na realizację celów LSR. Współpraca w ramach niniejszego kryterium dotyczy współdziałania podmiotów na rzecz lokalnej społeczności i nie stanowi partnerstwa w rozumieniu Wytycznych szczegółowych dla interwencji I.13.1 LEADER/RLKS. Wnioskodawca wskazuje we wniosku podmioty, z którymi planuje współpracę, oraz opisuje zakres i sposób ich zaangażowania w realizację operacji.

		Dokumentem potwierdzającym współpracę będzie pisemne **porozumienie o współpracy**, które Beneficjent zobowiązany jest przedłożyć najpóźniej wraz z wnioskiem o płatność. Uwaga! Potwierdzenie współpracy na etapie wniosku o płatność: porozumienie o współpracy. *Źródło weryfikacji:* informacje zwarte we wniosku oraz w załącznikach.
6.	**Działania przyjazne środowisku** Max. liczba punktów – 4	**Preferuje się operacje, które uwzględniają realizację działań przyjaznych środowisku:** a) Operacja uwzględnia realizację działań przyjaznych środowisku – **4 pkt** b) Operacja nie uwzględnia realizacji działań przyjaznych środowisku – **0 pkt** Działania przyjazne środowisku to działania, które w bezpośredni lub pośredni sposób przyczyniają się do ochrony środowiska, podnoszą świadomość ekologiczną uczestników projektu oraz promują zrównoważony rozwój lokalny. Wnioskodawca powinien: • Wskazać konkretne działania przyjazne środowisku, które będą realizowane w ramach operacji • Uzasadnić, że działania te są spójne z zakresem operacji – np. warsztaty z niemarnowania żywności w ramach projektu kulinarnego lub wymiana książek w ramach działań integracyjnych itp.; Przykładowe działania przyjazne środowisku: • warsztaty twórczego wykorzystania odpadów (np. torby ze starych ubrań, meble z palet), szycia i naprawy ubrań, cerowania, itp. • szkolenia z oszczędzania energii i wody w domu • warsztaty kulinarne z niemarnowania żywności • akcje sprzątania lasów, parków i terenów publicznych • Akcja sąsiedzkiej wymiany rzeczy – zorganizowanie wspólnej wymiany ubrań, książek, narzędzi, itp. Wyjaśnić, jaki mają one wpływ na środowisko lub świadomość ekologiczną uczestników; Działanie przyjazne środowisku powinno być uzasadnione zakresem operacji i być spójne z pozostałymi działaniami projektu. *Źródło weryfikacji:* informacje zawarte we wniosku oraz w załącznikach.

7.	Działania na rzecz zmniejszenia wykluczenia cyfrowego i społecznego Max. liczba punktów – 2	Preferuje się operacje, które zakładają również działania przyczyniające się do zmniejszenia wykluczenia cyfrowego i społecznego, w szczególności osób z niepełnosprawnościami oraz o ograniczonym dostępie do usług cyfrowych i społecznych. a) Operacja przewiduje działania ukierunkowane na zmniejszenie wykluczenia cyfrowego i społecznego – **2 pkt** b) Operacja nie przewiduje działań zmniejszających wykluczenie cyfrowe i społeczne – **0 pkt** Działanie zmniejszające wykluczenie cyfrowe i społeczne powinno być uzasadnione zakresem operacji i być spójne z pozostałymi działaniami projektu. Wsparcie może mieć charakter edukacyjny, aktywizujący, integracyjny lub pomocowy. Wnioskodawca powinien: • Wskazać konkretne działania, które będą realizowane w celu zmniejszenia wykluczenia cyfrowego lub społecznego; • Uzasadnić, że działania te są spójne z zakresem operacji oraz odpowiadają na potrzeby lokalnych grup zagrożonych wykluczeniem (w tym osób z niepełnosprawnościami lub zamieszkujących tereny z ograniczonym dostępem do usług cyfrowych/społecznych); • Opisać formę wsparcia – np. edukacyjną, pomocową, aktywizującą, integracyjną; Przykładowe działania zmniejszające wykluczenie cyfrowe i społeczne: • organizowanie bezpłatnych kursów obsługi smartfonów, komputerów i Internetu (np. jak korzystać z bankowości online, e-recept, komunikatorów), • „cyfrowi asystenci" – wolontariusze odwiedzają osoby starsze i pomagają im w codziennych sprawach online, • organizowanie spotkań i warsztatów łączących naukę obsługi technologii z aktywizacją społeczną (np. wspólne gry online, wideospotkania), *Źródło weryfikacji:* informacje zawarte we wniosku oraz w załącznikach.
8.	Realizacja koncepcji Smart Village* Max. liczba punktów – 3	Operacja wpisuje się w kierunki rozwoju określone w koncepcji w miejscowości objętej koncepcją Smart Village: a) Tak – **3 pkt** b) Nie – **0 pkt** Preferowane są operacje realizowane w miejscowościach objętych koncepcjami Smart Village a operacja wpisuje się w kierunki rozwoju określone w koncepcji. Kryterium podkreśla komplementarny charakter działań LGD wpływających na planowy i nowoczesny rozwój obszaru LSR. *Źródło weryfikacji:* informacje/uzasadnienie zawarte we wniosku oraz w załącznikach. ***Uwaga: *Kryterium będzie miało zastosowanie po zrealizowaniu projektu grantowego ukierunkowanego na opracowanie koncepcji Smart Villges.***
9.	Wsparcie doradcze przy przygotowaniu wniosku	Wnioskodawca korzystał ze wsparcia LGD w przygotowaniu wniosku poprzez udział w szkoleniach/spotkaniach informacyjno-szkoleniowych lub doradztwo indywidualne świadczone w Biurze LGD: a) Tak – **4 pkt** b) Nie – **0 pkt**

	Max. liczba punktów – 4	Wsparcie doradcze LGD pozwala na prawidłowe sporządzenie dokumentacji aplikacyjnej. Premiowanie podmiotów korzystających z doradztwa i szkoleń/spotkań informacyjno-szkoleniowych, oferowanych przez LGD wpłynie na rzetelność i prawidłowość wniosku oraz w konsekwencji na stopień realizacji wskaźników LSR. Udział w doradztwie oferowanym przez LGD pozwoli również na budowanie pozytywnego wizerunku LGD wzajemnego zaufania oraz rozwój wiedzy i kompetencji. Punkty przyznaje się, jeżeli Wnioskodawca skorzystał co najmniej jeden raz z osobistego doradztwa w Biurze LGD w ramach naboru, na który planuje złożyć wniosek lub brał udział w szkoleniu/spotkaniu informacyjno-szkoleniowym w ramach danego naboru, zorganizowanym przez LGD. Szczegółowe zasady określa regulamin doradztwa. Za doradztwo nie uważa się zapoznania Wnioskodawcy z ogólnymi informacjami dotyczącymi pozyskiwania środków finansowych z PS WPR 2023-2027. *Źródło weryfikacji:* karty udzielonego doradztwa listy obecności na szkoleniu/spotkaniu informacyjno-szkoleniowym.
10.	Wpływ realizacji operacji na promocję LSR i LGD Max. liczba punktów – 4	Wnioskodawca zaplanował upowszechnianie informacji dotyczącej realizacji operacji wraz z podaniem źródła dofinansowania, zawierającą logo LGD „RAZEM" i informację o pozyskaniu dofinansowania za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „RAZEM" w ramach LSR 2023-2027: a) Wnioskodawca zaplanował co najmniej 2 różne sposoby upowszechniania informacji o źródle finansowania, np.: umieszczenie trwałej tablicy informacyjnej/plakatu promocyjnego z logo LGD, publikację materiału informacyjnego na swojej stronie internetowej lub w swoich mediach społecznościowych wraz z odniesieniem do LSR i oznaczeniem LGD „RAZEM" – 4 pkt b) Wnioskodawca zaplanował tylko jeden sposób upowszechniania informacji o źródle finansowania, np.: umieszczenie trwałej tablicy informacyjnej/plakatu promocyjnego z logo LGD lub publikację materiału informacyjnego na swojej stronie internetowej lub w swoich mediach społecznościowych wraz z odniesieniem do LSR i oznaczeniem LGD „RAZEM" – 2 pkt c) Wnioskodawca nie zaplanował żadnych działań informacyjnych związanych z realizacją operacji i źródłem jej finansowania – 0 pkt Wnioskodawca powinien uzasadnić we wniosku w jaki sposób będzie informował społeczność o otrzymanej pomocy ze środków PS WPR 2023-2027 za pośrednictwem LGD „RAZEM". W analizie SWOT wskazano na niewystarczającą promocję obszaru LGD. Kryterium ma na celu wzmocnienie rozpoznawalności oraz pozytywnego wizerunku LGD wśród mieszkańców obszaru jako animatora lokalnej społeczności. Informacje muszą spełniać wymogi wskazane w Księdze wizualizacji PS WPR 2023-2027. *Źródło weryfikacji:* informacje zawarte we wniosku i załącznikach.
11.	Kompletność wniosku Max. Liczba punktów – 4	Wniosek złożony przez Wnioskodawcę jest: a) Kompletny w zakresie obowiązkowych załączników – 4 pkt b) Niekompletny w zakresie obowiązkowych załączników – 0 pkt Kryterium będzie uznane za spełnione, jeśli Wnioskodawca wypełnił wniosek oraz załączył do wniosku wszystkie obowiązkowe i prawidłowe załączniki zgodne z regulaminem naboru wniosków o przyznanie pomocy. Kryterium ma na celu zapewnienie składania wysokiej jakości wniosków oraz ich sprawną weryfikację.

		Uwaga: Punkty przyznaje się wyłącznie na podstawie dokumentacji złożonej w momencie złożenia wniosku. Uzupełnienie brakujących dokumentów na wezwanie LGD lub UMWL nie wpłynie na przyznanie punktów w tym kryterium. *Źródło weryfikacji:* informacje zwarte we wniosku oraz załącznikach.

Punktacja obowiązująca przy uwzględnieniu kryterium nr 8:

Maksymalna do uzyskania liczba punktów za spełnianie lokalnych kryteriów wyboru w przedsięwzięciu P.1.2 Aktywni dla siebie i obszaru LGD RAZEM z zakresu „Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji" – 44 punkty.
Minimum punktowe za spełnianie lokalnych kryteriów wyboru w przedsięwzięciu P.1.2 Aktywni dla siebie i obszaru LGD RAZEM z zakresu „Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji" – 22 punkty.

*Punktacja obowiązująca bez uwzględnienia kryterium nr 8:

Maksymalna do uzyskania liczba punktów za spełnianie lokalnych kryteriów wyboru w przedsięwzięciu P.1.2 Aktywni dla siebie i obszaru LGD RAZEM z zakresu „Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji" – 41 punktów.
Minimum punktowe za spełnianie lokalnych kryteriów wyboru w przedsięwzięciu P.1.2 Aktywni dla siebie i obszaru LGD RAZEM z zakresu „Włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji" – 20 punktów.

Kryteria rozstrzygające
W przypadku, gdy kilka projektów uzyska jednakową liczbę punktów o pozycji na liście rankingowej decydować będzie kolejno większa liczba uzyskanych punktów w kryteriach:
1. Wykorzystanie lokalnych zasobów
2. Partnerstwo w realizacji operacji
3. Działania przyjazne środowisku

W przypadku, gdy powyższe kryteria rozstrzygające okażą się niewystarczające do określenia kolejności operacji na liście rankingowej, o miejscu na liście decyduje wcześniejsza data i godzina zarejestrowania wniosku w systemie.